

نگاهی به جاذبه ها و داشته های فارس

این همه است. کافی است بدانیم، حدود یک سوم آثار تاریخی ایران، در فارس جای دارد.

جلوه های طبیعی فارس

فارس، استانی است سرسبز، با طبیعتی چهار فصل و با آب و هوایی متفاوت در هر گوشه. طبیعت، در فارس جلوه های رنگارنگ و تمام عیار دارد. بهار فارس، رؤیایی و فراموش نشدنی است. آنچنان که به قول سعدی شیرازی:

خوشا تفرج شیراز، خاصه در نوروز
که بر کند دل مرد مسافر از وطنش

از زیباترین نقاط طبیعی فارس باید به آبشار مارگون، بهشت گمشده، تنگ تیزاب، منطقه حفاظت شده بوم و از باغ های مشهور آن باید به باغ ارم، باغ عفیف آباد و باغ نظر اشاره کرد.

ترکیب قومی و فرهنگی فارس

فارس، از نظر قومی و فرهنگی، ترکیب منحصر به فردی دارد. در فارس، ۴ قوم از ۵ قوم جمعیتی ایران زندگی می کنند؛ فارس، لر، ترک و عرب. این اقوام هر یک زبانی خاص خود دارند؛ فارسی، لری، ترکی و عربی. به اضافه آنکه، در نواحی و مناطق مختلف فارس نیز، لهجه های گوناگون و متفاوتی رواج دارد. از نظر آیینی نیز، اگرچه بیش از ۹۹ درصد مردم فارس مسلمانند (شیعه و سنی)، اما آیین های زردشتی، یهودی، مسیحی و سایر آیین ها نیز پیروانی دارند. فارس با این همه تنوع قومی و فرهنگی، کمترین تضاد و درگیری را در خود دارد و مردمان آن در کمال آرامش و دوستی با یکدیگر زندگی می کنند و مراوده دارند و این سرمشقی است برای جهان امروز.

عشایر فارس

تا چندی پیش، حدود ۲۵ درصد جمعیت فارس را اهالی کوچرو آن یعنی عشایر تشکیل می داد که در سراسر استان به کوچ مشغول بودند. امروزه، تغییرنگاه انسان به جهان، بخش عمده ای از عشایر را در مناطق خاص خود ساکن کرده است، اما هنوز، قصه کوچ برقرار است. تنوع اقلیمی فارس، آن را محیطی مناسب برای بیلاق و قشلاق عشایر کرده است.

هنرهای دستی فارس

صنایع (هنرهای) دستی فارس نیز جلوه ای خاص به این استان بخشیده است. هنرمندان فارس، در بیش از ۶۰ رشته مختلف صنایع دستی، فعالیت می کنند که برترین آن، فرش دستباف است و پس از آن باید به خاتم کاری، قلم کاری و منبت کاری اشاره کرد.

بقعه سید تاج الدین غریب

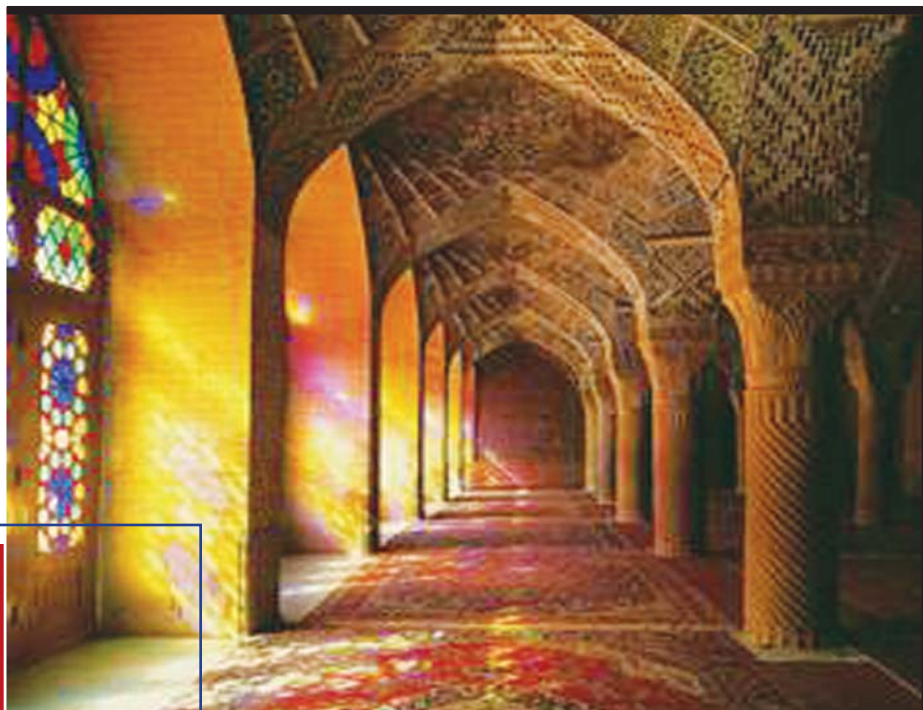
بقعه سید تاج الدین غریب نزدیک دروازه کازرون واقع شده است. نامش جعفر بن علی بن ابی طالب است و او را دو لقب بود: یکی «تاج الدین» و دیگری «غریب» ولی مردم او را «سید حاجی غریب» می نامند. این سید بزرگوار علاوه بر اینکه امامزاده است، مردی با فضل و دانش بوده است. سردر ورودی بقعه، کاشی کاری مفصلی دارد. گل و بوته روی کاشی ها رسم شده و در میان آنها آیات قرآنی و شعارهای مذهبی به خط ثلث نوشته و یا بعضی از صفحه های وقایع کربلا را نقش کرده اند. تاریخ کاشی کاری را سال ۱۳۱۰ ه. ق. نوشته اند. بر روی محجری چوبی قرار دارد و بنای بقعه چندان اهمیتی از نظر معماری ندارد.

گنجینه تاریخ فارس

گنجینه تاریخ فارس در سال ۱۳۸۲ به همت بنیاد فارس شناسی و سازمان ایرانگردی و جهانگردی در بخش زیر زمین «خانه زینت الملک» ایجاد شد که در این موزه تندیس بیش از ۴۰ نفر از بزرگان و نام آوران فارس بوسیله موم، سنگ و چوب ساخته شده است. این تندیس ها که گذری کوتاه بر تاریخ فارس می باشد در بر گیرنده دوران عیلامی، هخامنشی، ساسانی، اسلامی، اتابکان، آل بویه، زندیه، صفوی، قاجاری پهلوی و انقلاب اسلامی است. و تندیس های به نمایش درآمده عبارتند از: تندیس کورش کبیر، خشایارشا، باربد ساسانی، شاپور ساسانی، سیبویه، قطب الدین شیرازی، سعدی، آتش خاتون، حلاج، ملاصدرا، الله وردی خان، عیسی خان، آیت الله میرزا رضایی شیرازی، آیت الله سید نورالدین حسین، آیت الله بهاء الدین محلاتی، صولت الدوله قشقایی، نمازی و ...

تاریخ فارس

فارس، در دوران های مختلف تاریخی، پایتخت و مرکز ثقل حکومت ایران بوده است. در زمان هخامنشیان (۵۰۰ سال پیش از میلاد مسیح)، در زمان ساسانیان (قرن چهارم میلادی)، در حکومت آل بویه (قرن چهارم هجری) و در دوران زندیه (قرن یازدهم هجری). نشانه هر کدام از این دوران ها، یادگارهای تاریخی و فرهنگی- هنری است که در جای جای فارس می توان یافت. تخت جمشید، کاخ ساسان، مسجد جامع عتیق و مجموعه آثار خاندان زند، گوشه ای از

مسجد وکیل

یکی از بناهای زیبا و بسیار مستحکم دوره زندیه که از لحاظ معماری و هنری دارای اهمیت زیادی است. مسجد وکیل، مسجد سلطانی یا جامع وکیل است. این مسجد به دستور کریم خان زند نزدیک به ارگ سلطنتی و در مجموعه زندیه ساخته شده است. اینک با گذشت دو قرن، مسجد همچنان محکم و استوار ایستاده و تا چندی پیش برای نماز جمعه استفاده می شد. تمامی نماهای مسجد در چهار سمت و ایوان بزرگ شمالی و جنوبی و سردر ورودی با کاشی کاریهای بسیار خوش رنگ و خوش نقش و نگار طراحی شده است. کاشی کاری مسجد وکیل از زیباترین نوع کاشی کاری مساجد ایران است که نشان دهنده هنر استادان نقاش و کاشی ساز در قرن ۱۲ هجری می باشد.

پیشینه فرش فارس

فرش فارس را به نوعی می توان مادر فرش ایران نام نهاد. وجود قالیچه سنگی حجاری شده بر درگاه غربی تالار صد ستون تخت جمشید که اولین بار توسط تیلیا، باستان شناس ایتالیایی مورد توجه قرار گرفت و مشابهت آن با قالی پازیریک و مشابهت هر دو با نقوش تخت جمشید و اساسا حجاری های دوران هخامنشی، وجود فرشبافی و اعتلای آن را در فارس آن دوران محقق می سازد. مورخین یونانی همراه اسکندر

مقدونی نیز، از فرش ارغوانی رنگی یاد می کنند که در قبر کوروش در پاسارگاد گسترده بوده اند. آنچه مشخص است، تاریخ مستند و تردیدناپذیر فرش فارس، از سده دوم هجری آغاز می شود. به استناد آن می توان دریافت که دستبافت های فارس در صدر اسلام و لاقل از قرن دوم هجری، به آن درجه از اعتبار و شهرت رسیده بود که از اقلام عمده باج و خراج و مالیات باشد و همراه زر و سیم، به خزانه خلفا راه یابد. در دوران پس از اسلام، قرن هشتم